

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 31 päivänä toukokuuta 2022

386/2022

Laki

yrityksen saneerauksesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan yrityksen saneerauksesta annetun lain (47/1993) 90 §, sellaisena kuin se on osaksi laissa 247/2007,

muutetaan 1 §:n 1 momentti, 2 luvun otsikko, 5–7 §, 8 §:n 1 momentin johdantokappale ja 4 momentti, 4 luvun otsikko, 15 §, 18 §:n 2 momentin 2 ja 6 kohta, 46 §:n 3 momentti, 53 §:n 2 momentti, 61 §:n 2 momentti, 69 §, 70 §:n 1 momentti, 71 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohta, 83 §:n otsikko sekä 1 ja 4 momentti ja 99 §,

sellaisina kuin niistä ovat 1 §:n 1 momentti, 8 §:n 4 momentti, 18 §:n 2 momentin 2 kohta, 53 §:n 2 momentti, 70 §:n 1 momentti ja 83 §:n 1 momentti laissa 247/2007, 6, 7 ja 15 § osaksi laissa 247/2007, 8 §:n 1 momentin johdantokappale sekä 71 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohta laissa 365/2017, 69 § osaksi laeissa 247/2007 ja 365/2017, sekä 99 § osaksi laissa 746/2003, sekä

lisätään lakiin uusi 1 a ja 3 a luku, 18 §:n 2 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi laissa 247/2007, uusi 7 kohta, 41 §:ään uusi 8 a ja 8 b kohta, 53 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 247/2007, uusi 3 momentti, 54 §:ään uusi 2 ja 3 momentti, lakiin uusi 82 a, 82 b ja 86 a § sekä 87 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 794/1998 ja 247/2007, uusi 6 momentti seuraavasti:

1 §

Lain tarkoitus ja suhde muuhun lainsäädäntöön

Taloudellisissa vaikeuksissa olevan velallisen jatkamiskelpoisen yritystoiminnan tervehdyttämiseksi taikka sen edellytysten turvaamiseksi ja velkajärjestelyjen aikaansaamiseksi voidaan ryhtyä tämän lain mukaiseen varhaiseen tai perusmuotoiseen saneerausmenettelyyn. Menettelyssä voidaan tuomioistuimen vahvistamalla saneerausohjelmalla määrätä velallisen toimintaa, varallisuutta ja velkoja koskevista toimenpiteistä siten kuin tässä laissa säädetään.

1 a luku

Varhaisen saneerausmenettelyn aloittaminen, keskeyttäminen ja jatkaminen

4 a §

Vireillepanoon oikeutettu varhaisessa saneerausmenettelyssä

Hakemuksen varhaisen saneerausmenettelyn aloittamisesta voi tehdä velallinen.

HE 238/2021
LaVM 4/2022
EV 51/2022

 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2019/1023 (32019L1023); EUVL L 172, 26.6.2019, s.18–55

4 b §

Varhaisen saneerausmenettelyn aloittamisen edellytykset

Varhainen saneerausmenettely voidaan aloittaa, jos velallista uhkaa maksukyvyttömyys.

4 c §

Esteet ja keskeyttämisperusteet varhaisessa saneerausmenettelyssä

Varhaista saneerausmenettelyä ei voida aloittaa, jos:

- 1) velallinen on maksukyvytön;
- 2) on todennäköistä, että velallisen varat eivät riitä saneerausmenettelystä aiheutuvien kustannusten kattamiseen eikä kukaan muu ole sitoutunut vastaamaan näistä kustannuksista;
- 3) on todennäköistä, että velallinen ei kykene maksamaan menettelyn alkamisen jälkeen syntyviä velkoja; tai
- 4) velallisen kirjanpito on olennaisesti puutteellinen tai virheellinen, paitsi jos osoitetaan, että kirjanpito voidaan vaikeuksista saattaa asianmukaiseen ja luotettavaan tilaan.

Jos menettelyn aloittamisen jälkeen käy ilmi 1 momentissa tarkoitettu seikka, menettely voidaan 8 §:ssä tarkoitetun selvittäjän taikka velkojan tai velallisen vaatimuksesta määrätä lakkaamaan. Edellä 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu maksukyvyttömyys ei kuitenkaan estä menettelyn jatkamista, jos on todennäköistä, että yrityksen varallisuus tai olennainen osa siitä voidaan luovuttaa tämän lain mukaisessa järjestyksessä toiminnallisena kokonaisuutena, tai jos menettelyä päätetään 4 d §:n nojalla jatkaa perusmuotoisena saneerausmenettelynä.

4 d §

Varhaisen saneerausmenettelyn jatkaminen perusmuotoisena saneerausmenettelynä

Tuomioistuin voi selvittäjän hakemuksesta päättää varhaisen saneerausmenettelyn jatkamisesta perusmuotoisena saneerausmenettelynä, jos:

- 1) 6 §:n 2 kohdassa säädetyt edellytykset perusmuotoisen saneerausmenettelyn aloittamiselle täyttyvät;
- 2) velkoja tai velkojat, joiden saavat edustavat vähintään viidennestä velallisen tunnetuista veloista, ovat antaneet jatkamiseen hyväksyntänsä; ja
- 3) velallinen suostuu menettelyn jatkamiseen.

Ennen hakemuksen tekemistä tuomioistuimelle selvittäjän on varattava suurimmille velkojille tilaisuus tulla kuulluksi hakemuksesta. Hakemukseen on liitettävä velallisen suostumus, velkojan tai velkojien kirjalliset hyväksynät menettelyn jatkamiseen ja muut velkojien antamat lausumat.

Kun tuomioistuimen päätös varhaisen saneerausmenettelyn jatkamisesta perusmuotoisena saneerausmenettelynä on annettu, saneerausmenettelyyn sovelletaan, mitä perusmuotoisesta saneerausmenettelystä ja sen alkamisen oikeusvaikutuksista säädetään.

2 luku

Perusmuotoisen saneerausmenettelyn aloittaminen ja keskeyttäminen

5 §

Vireillepanoon oikeutetut perusmuotoisessa saneerausmenettelyssä

Hakemuksen perusmuotoisen saneerausmenettelyn aloittamisesta voi tehdä:

- 1) velallinen;
- 2) velkoja tai useampi velkoja yhdessä, ei kuitenkaan velkoja, jonka saatava on riittävä perusteeltaan tai olennaiselta osin määrältään taikka muusta syystä epäselvä;
- 3) se, jolle velallisen maksukyvyttömyys muun seikan kuin osakkuuden vuoksi todennäköisesti tulisi aiheuttamaan saamisoikeuteen perustuvia taloudellisia menetyksiä (*todennäköinen velkoja*).

6 §

Perusmuotoisen saneerausmenettelyn aloittamisen edellytykset

Perusmuotoinen saneerausmenettely voidaan aloittaa, jos:

- 1) vähintään kaksi velkojaa, joiden yhteenlasketut saatavat edustavat vähintään viidennestä velallisen tunnetuista veloista ja jotka eivät ole takaisinsaannista konkurssipesään annetun lain (758/1991) 3 §:ssä tarkoitettuja velallisen läheisiä, tekevät velallisen kanssa yhdessä hakemuksen tai ilmoittavat puoltavansa velallisen hakemusta; tai
- 2) velallinen on maksukyvytön eikä siitä, mitä 7 §:n 1 momentin 1 kohdassa säädetään, johdu muuta.

7 §

Esteet ja keskeyttämisperusteet perusmuotoisessa saneerausmenettelyssä

Perusmuotoista saneerausmenettelyä ei voida aloittaa, jos:

- 1) velallinen on maksukyvytön ja on todennäköistä, että maksukyvyttömyyttä ei saneerausohjelman avulla voida poistaa tai että sen uusiutumista ei voida torjua muuten kuin lyhytaikaisesti;
- 2) on todennäköistä, että velallisen varat eivät riitä saneerausmenettelyä aiheuttavien kustannusten kattamiseen eikä kukaan muu ole sitoutunut vastaamaan näistä kustannuksista;
- 3) on todennäköistä, että velallinen ei kykene maksamaan menettelyn alkamisen jälkeen syntyviä velkoja;
- 4) on perusteltua syytä olettaa, että hakemuksen pääasiallisena tarkoituksena on velkojan perintätoimien estäminen tai muu velkojan taikka velallisen oikeuden loukkaaminen;
- 5) on perusteltua syytä olettaa, että saneerausohjelman aikaansaamiselle tai vahvistamiselle ei ole edellytyksiä; tai
- 6) velallisen kirjanpito on olennaisesti puutteellinen tai virheellinen, paitsi jos osoitetaan, että kirjanpito voidaan vaikeuksista saattaa asianmukaiseen ja luotettavaan tilaan.

Ellei erityisiä vastasyitä ole, saneerausmenettelyä ei voida myöskään aloittaa, jos:

- 1) velallisen tai jonkun velallisen puolesta toimineen syyksi on luettu saneerausmenettelyn kohteena olevassa toiminnassa tehty rikoslain (39/1889) 39 luvun 1, 1 a, 2, 3 tai 6 §:ssä tarkoitettu velallisen rikos taikka kirjanpitorikos tai törkeä kirjanpitorikos taikka hän on syytteessä tällaisesta rikoksesta tai on perusteltua syytä epäillä hänen syyllistyneen tällaiseen rikokseen;
- 2) velallinen, velallisyhtiön henkilökohtaisesti vastuunalainen yhtiömies tai velallisyhteisön johtoon kuuluva henkilö on saneerausmenettelyn kohteena olevassa toiminnassa rikkonut liiketoimintakiellon tai on syytteessä tällaisesta rikoksesta taikka on perusteltua syytä epäillä hänen syyllistyneen tällaiseen rikokseen; tai
- 3) velallinen, velallisyhtiön henkilökohtaisesti vastuunalainen yhtiömies tai velallisyhteisön johtoon kuuluva henkilö on syyllistynyt tai on perusteltua syytä epäillä hänen syyllistyneen menettelyyn, jonka perusteella hänet voitaisiin määrätä liiketoimintakieltoon.

Jos menettelyn aloittamisen jälkeen käy ilmi 1 tai 2 momentissa tarkoitettu seikka, menettely voidaan 8 §:ssä tarkoitetun selvittäjän taikka velkojan tai velallisen vaatimuksesta määrätä lakkaamaan. Edellä 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu korjauskelvoton maksu-

kyvyttömyys ei kuitenkaan estä menettelyn jatkamista, jos on todennäköistä, että yrityksen varallisuus tai olennainen osa siitä voidaan luovuttaa tämän lain mukaisessa järjestyksessä toiminnallisena kokonaisuutena.

8 §

Selvittäjä

Tuomioistuimen määräämän selvittäjän tehtävänä on menettelyn tarkoituksen toteuttamiseksi ja velkojien edun valvomiseksi:

— — — — —

Selvittäjän on oltava rehelliseksi tunnettu täysi-ikäinen henkilö, joka ei ole konkurssissa ja jonka toimintakelpoisuutta ei ole rajoitettu. Hänellä tulee olla tehtävän edellyttämä kyky, taito ja kokemus ja hänen tulee olla muutoinkin tehtävään sopiva. Hän ei saa olla velalliseen eikä keneenkään velkojaan sellaisessa suhteessa, joka voi olla omiaan vaarantamaan hänen riippumattomuuttaan velalliseen nähden tai hänen tasapuolisuuttaan velkoihin nähden, ellei 83 §:n 4 momentista johdu muuta. Sen, joka on suostunut selvittäjäksi, tulee ilmoittaa tuomioistuimelle kaikki ne seikat, jotka voivat olla omiaan vaarantamaan hänen tasapuolisuuttaan ja riippumattomuuttaan selvittäjänä tai aiheuttamaan perusteltuja epäilyksiä hänen tasapuolisuudestaan ja riippumattomuudestaan selvittäjänä. Lisäksi hänen tulee ilmoittaa tuomioistuimelle ne seikat, joiden perusteella hänellä on edellä tarkoitettu tehtävän vaatima kyky, taito ja kokemus ja hän on muutoinkin tehtävään sopiva.

— — — — —

3 a luku

Varhaisen saneerausmenettelyn oikeusvaikutukset

14 a §

Kieltojen määrääminen

Päätätessään varhaisen saneerausmenettelyn aloittamisesta tuomioistuimen tulee päättää 17 §:ssä tarkoitetun maksu- ja vakuudenasettamiskiellon, 19 §:ssä tarkoitetun perintäkiellon, 21 §:ssä tarkoitetun ulosmittauksen sekä muiden täytäntöönpanotoimenpiteiden kiellon ja 23 §:ssä tarkoitetun turvaamistoimenpiteiden kiellon määräämisestä. Kiellot on määrättävä, jollei ole todennäköistä, että ne eivät ole tarpeen. Kiellot on jätettävä määräämättä, jos velallinen hakemuksessaan näin pyytää.

14 b §

Oikeusvaikutusten alkamisajankohta

Mitä 17 §:ssä säädetään maksu- ja vakuudenasettamiskiellosta, 19 §:ssä perintäkiellosta, 21 §:ssä ulosmittauksen sekä muiden täytäntöönpanotoimenpiteiden kiellosta ja 23 §:ssä turvaamistoimenpiteiden kiellosta, sovelletaan varhaisessa saneerausmenettelyssä siitä hetkestä, kun kiellot on määrätty.

14 c §

Poikkeukset maksukieltoon varhaisessa saneerausmenettelyssä

Vakuusvelkojalla on 17 §:ssä säädetyn kiellon estämättä oikeus saada maksu velan ehtojen mukaisista, hakemuksen vireilletulon jälkeen erääntyvistä koroista ja muista luottokustannuksista. Velkoja ei voi saattaa voimaan ehtoa luottokustannusten ennaikaisesta maksamisesta.

Jäljempänä 17 §:ssä säädetyn kiellon estämättä:

- 1) on maksettava työntekijöiden palkat ja työstä aiheutuneiden kustannusten korvaukset, paitsi jos selvittäjä ilmoittaa pitävänsä tällaisen velan perustetta tai määrää riitaisena;
- 2) on maksettava ennen hakemuksen vireilletuloa ansaittuun vuosilomaan perustuvat työntekijöiden lomapalkat ja -korvaukset;
- 3) on maksettava työnantajan huoltokonttoritoimintaan perustuvasta työntekijän saataavasta määrästä, joka vastaa työsuhteesta johtuneesta palkasta tai eläkkeestä erotettuja varoja;
- 4) on maksettava ennen hakemuksen vireilletuloa kertyneet ammatilliset lisäeläkkeet;
- 5) on maksettava velallisen lapselle suoritettava elatusapu siltä osin kuin elatusavulla olisi ollut etuoikeus hakemuksen vireille tullessa toimitetussa ulosmittauksessa;
- 6) voidaan selvittäjän päätöksellä suorittaa maksu velkojille, joiden saatavat ovat määrältään vähäisiä, jos se menettelyn kannalta on tarkoituksenmukaista, sekä käyttää velallisen saatava saneerausvelan kuittaukseen, jos velkojalla olisi kuittaukseen vastaava oikeus;
- 7) voidaan, jollei selvittäjä toisin päättä, jatkaa pankissa olevan luotollisen maksuliikennetilin tilisuhdetta ja velalliselle tulevien maksujen ohjaamista tällaiselle tilille sekä lukea tilille kertyvät suoritukset pankin tiliin liittyvän luottosaatavan lyhennykseksi;
- 8) on maksettava velallisen perustamalta eläkesäätiöltä otetun lainan lyhennykset ja korot siltä osin kuin se on välttämätöntä säätiön maksuvalmiuden turvaamiseksi;
- 9) voidaan selvittäjän päätöksellä enintään kolmen viikon ajan saneerausmenettelyn alkamisesta jatkaa konsernitilijärjestelyn kautta maksujen suorittamista samaan konserniin kuuluvalla yhtiöllä konsernin tavanomaisen maksukäytännön mukaisesti, jos maksujen suorittaminen on välttämätöntä saneerausmenettelyn jatkamisen edellyttämän velallisen käyttöpääoman turvaamiseksi.

14 d §

Kieltojen kesto

Maksu- ja vakuudenasettamiskielto, perintäkielto ja ulosmittauksen sekä muiden täytäntönpanotoimenpiteiden kielto ja turvaamistoimenpiteiden kielto ovat voimassa kolme kuukautta kiellon määräämisestä.

Tuomioistuin voi velallisen, velkojan tai selvittäjän pyynnöstä jatkaa 1 momentissa tarkoitettua määräaika, jos tämä on perusteltua ottaen huomioon erityisesti saneerausmenettelyn edistyminen. Kiellot eivät kuitenkaan voi olla voimassa yli 12 kuukautta.

Tuomioistuin voi määrätä kieltojen voimassaolon päättymään velkojan, velallisen tai selvittäjän hakemuksesta, jos ilmenee, ettei saneerausohjelman aikaansaamiselle tai vahvistamiselle ole edellytyksiä. Tällaisen hakemuksen käsittelyssä on noudatettava, mitä 78 §:n 1 momentissa säädetään menettelyn keskeyttämistä koskevan vaatimuksen käsitteystä.

14 e §

Velallisen sitoumukset varhaisessa saneerausmenettelyssä

Varhaisen saneerausmenettelyn alkaminen ei vaikuta velallisen jo tekemiin sitoumuksiin, ellei jäljempänä toisin säädetä.

Velallisen tekemä sitoumus, jonka nojalla velkoja tai muu velallisen sopimuskumppani saa irtisanoa tai purkaa sopimuksen taikka muuttaa yksipuolisesti sopimusehtoa sillä perusteella, että yrityssaneerausta on haettu tai yrityssaneerausmenettely on aloitettu, on pätemätön. Sama koskee tällaiseen sitoumukseen vaikutuksiltaan rinnastettavaa sitoumusta, järjestelyä tai muuta toimenpidettä.

Edellä 14 a §:ssä tarkoitettujen kieltojen määrääminen keskeyttää viivästyskoron kertymisen saneerausvelalle kieltojen voimassaolon ajaksi. Sama koskee muunlaisia maksuviivästyksen seuraamuksia, jotka riippuvat viivästyksen kestosta.

Hakemuksen vireilletulon jälkeen syntyvistä veloista säädetään 32 §:ssä ja maksun takaisinsaannin johdosta uudelleen syntyvästä velasta 38 §:ssä.

14 f §

Väliaikainen kieltö varhaisessa saneerausmenettelyssä

Jäljempänä 22 §:ssä tarkoitettu väliaikainen kieltö voidaan määrätä jo ennen varhaisen saneerausmenettelyn alkamista, jos se on tarpeen.

Väliaikainen kieltö voi olla voimassa enintään kolme kuukautta. Kun väliaikainen kieltö on määrätty, 14 d §:n 2 momentissa tarkoitettu 12 kuukauden enimmäiskesto lasketaan väliaikaisen kiellon määrittämisestä.

14 g §

Varhaisen saneerausmenettelyn suhde konkurssiin

Mitä 24 §:n 1–3 momentissa säädetään, sovelletaan myös varhaisessa saneerausmenettelyssä.

Kun tuomioistuin on määrännyt perintäkiellon tai ulosmittauksen sekä muiden täytäntöönpanotoimenpiteiden kiellon, velallinen voidaan velkojan hakemuksesta asettaa konkurssiin vain, jos velallinen osoittautuu maksukyvyttömäksi ja on todennäköistä, että maksukyvyttömyyttä ei saneerausohjelman avulla voida poistaa tai että sen uusiutumista ei voida torjua muuten kuin lyhytaikaisesti taikka jos konkurssihakemus perustuu saneerausohjelman vireilletulon jälkeen syntyneen velan maksun laiminlyöntiin. Tuomioistuimen on kuultava selvittäjää ennen hakemuksen ratkaisemista.

Konkurssiin asettamista voidaan velallisen tai velkojan vaatimuksesta lykätä enintään kuukaudella, jos lykkäämistä voidaan pitää velkojien yleisen edun mukaisena. Lykkäämistä koskevaan päätökseen ei saa hakea muutosta. Jos velallinen asetetaan konkurssiin, määrätty kieltö ja saneerausmenettely lakkaavat.

14 h §

Muut oikeusvaikutukset ja niihin liittyvät säännökset

Mitä 16, 20 ja 25–27 §:ssä säädetään, sovelletaan myös varhaisessa saneerausmenettelyssä.

14 i §

Oikeusvaikutusten voimassaolo varhaisessa saneerausmenettelyssä

Mitä 28 §:ssä säädetään, sovelletaan myös varhaisessa saneerausmenettelyssä. Tämän lain 14 a §:n nojalla määrättyjen kieltöjen osalta sovelletaan tämän pykälän 2–4 momenttia.

Jos varhaisen saneerausmenettelyn aloittamisesta tehtyyn päätökseen haetaan muutosta, 14 a §:n nojalla määrätty kieltö pysyvät tästä huolimatta voimassa. Kieltö lakkaavat, jos päätös menettelyn aloittamisesta lainvoimaisesti kumotaan tai tuomioistuin, jossa asia on muutoksenhaun vuoksi vireillä, niin määrää.

Tämän lain 14 a §:n nojalla määrättyjen kieltöjen voimassaolo jatkuu, kunnes saneerausohjelma vahvistetaan, jollei 14 d §:stä muuta johdu. Jos saneerausmenettely lakkaa ilman saneerausohjelman vahvistamista, kieltö lakkaavat, kun tuomioistuimen päätös velallisen asettamisesta konkurssiin tai menettelyn lakkaamisesta on annettu. Jos velallinen menettelyn alettua asetetaan selvitystilaan, kieltö lakkaavat selvitystilan alkaessa.

Jos saneerausmenettely lakkaa ilman saneerausohjelman vahvistamista muusta syystä kuin velallisen konkurssin vuoksi, 21 §:n nojalla estynyttä tai keskeytynyttä täytäntöön-

panoa tai virka-apua voidaan saneerausmenettelyn oikeusvaikutusten lakattua jatkaa aikaisemman täytöntöönpano- tai virka-apuhakemuksen perusteella. Samoin voidaan menettellä, jos 21 §:ssä tarkoitettu kielto päättyy 14 d §:n mukaisesti.

4 luku

Perusmuotoisen saneerausmenettelyn alkamisen oikeusvaikutukset

15 §

Velallisen sitoumukset

Saneerausmenettelyn alkaminen ei vaikuta velallisen jo tekemiin sitoumuksiin, ellei jäljempänä toisin säädetä.

Velallisen tekemä sitoumus, jonka nojalla velkoja tai muu velallisen sopimuskumppani saa irtisanoa tai purkaa sopimuksen taikka muuttaa yksipuolisesti sopimusehtoa sillä perusteella, että yrityssaneerausta on haettu tai yrityssaneerausmenettely on aloitettu, on pätemätön. Sama koskee tällaiseen sitoumukseen vaikutuksiltaan rinnastettavaa sitoumusta, järjestelyä tai muuta toimenpidettä.

Menettelyn alkaminen keskeyttää viivästyskoron kertymisen saneerausvelalle. Sama koskee muunlaisia maksuviivästyksen seuraamuksia, jotka riippuvat viivästyksen kestoista.

Hakemuksen vireilletulon jälkeen syntyvistä veloista säädetään 32 §:ssä ja maksun takaisinsaannin johdosta uudelleen syntyvästä velasta 38 §:ssä.

18 §

Poikkeukset maksukieltoon

Edellä 17 §:ssä säädetyn kiellon estämättä:

2) on maksettava ennen hakemuksen vireilletuloa ansaittuun vuosilomaan perustuvat työntekijöiden lomapalkat ja -korvaukset;

6) on maksettava velallisen perustamalta eläkesäätiöltä otetun lainan lyhennykset ja korot siltä osin kuin se on välttämätöntä säätiön maksuvalmiuden turvaamiseksi;

7) voidaan selvittäjän päätöksellä enintään kolmen viikon ajan saneerausmenettelyn alkamisesta jatkaa konsernitilijärjestelyn kautta maksujen suorittamista samaan konserniin kuuluvalle yhtiölle konsernin tavanomaisen maksukäytännön mukaisesti, jos maksujen suorittaminen on välttämätöntä saneerausmenettelyn jatkamisen edellyttämän velallisen käyttöpääoman turvaamiseksi.

41 §

Selvitykset

Saneerausohjelmaan on sisällytettävä eritelty selvitys:

8 a) yhteistoiminnasta yrityksissä annetun lain (334/2007) tai sen 5 §:ssä mainitun lain mukaisista menettelyistä henkilöstöä koskevien järjestelyjen toteuttamiseksi;

8 b) varhaisessa saneerausmenettelyssä syistä, joiden vuoksi ohjelmaan sisältyvä rahoitus on tarpeellista;

46 §

Velkojen keskinäinen asema

Velkajärjestelyssä on viimesijaisina velkoina pidettävä menettelyn aikana muulle saneerausvelalle kuin vakuusvelalle kertyvää korkoa ja muita luottokustannuksia sekä varhaisessa saneerausmenettelyssä menettelyn alkamisen jälkeen kertyviä viivästyskorkoja. Niiden jälkeen viimesijaisina velkoina on pidettävä sellaisia velkoja, jotka konkurssissa ovat viimeiseksi suoritettavia.

53 §

Vahvistamisen esteet

Ohjelma on perusmuotoisessa saneerausmenettelyssä jätettävä vahvistamatta myös, jos saneerausmenettelyn aloittamiselle olisi 7 §:n 2 momentissa tarkoitettu este.

Ohjelma on varhaisessa saneerausmenettelyssä jätettävä vahvistamatta myös, jos velkoja osoittaa, että ohjelmaan sisältyvä rahoitus on tarpeetonta tai vahingoittaa kohtuuttomasti velkojen etua.

54 §

Vahvistaminen ilman kaikkien ryhmäenemmistöjen suostumusta

Varhaisessa saneerausmenettelyssä saneerausohjelmaa ei voida vahvistaa tämän pykälän nojalla, jos:

1) velkoja saattaa todennäköiseksi, että yksikään ohjelmaa kannattaneista velkojaryhmistä ei ole sellainen, jolle tulisi suorituksia, jos velallisen liiketoiminta luovutettaisiin toiminnallisena kokonaisuutena ja näin saadut varat jaettaisiin maksunsaantijärjestyksen mukaisesti;

2) velallinen ei anna suostumustaan saneerausohjelman vahvistamiseen tämän pykälän nojalla; tai

3) jokin 51 §:n 3 momentin 4 kohdassa tarkoitetuista velkojaryhmistä on äänestänyt ohjelmaa vastaan ja tämän velkojaryhmän saatavia huomommassa etuoikeusasemassa olevien saatavien velkojille ehdotetaan ohjelmassa suorituksia.

Edellä 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettua suostumusta ei vaadita kirjanpitolain (1336/1997) 1 luvun 4 c §:ssä tarkoitetuilta suuryrityksiltä.

61 §

Ohjelman toteuttamisen seuranta

Valvojaksi voidaan määrätä selvittäjä taikka muu henkilö. Valvojaan sovelletaan, mitä 8 §:n 4 momentissa sekä 9, 12, 14, 83, 85, 86 ja 87 §:ssä säädetään selvittäjästä.

69 §

Hakemus

Hakemus saneerausmenettelyn aloittamisesta on toimitettava tuomioistuimen kansliaan kirjallisena. Jos hakemus tehdään velallista koskevan konkurssihakemuksen vireillä ollessa, se voidaan antaa tuomioistuimelle istunnossa, jossa käsitellään konkurssihakemusta.

Hakemukseen on liitettävä tarpeellinen selvitys velallisesta ja siitä, millä perusteella tuomioistuin on toimivaltainen. Velallisen on lisäksi liitettävä hakemukseensa selvitys velkojistaan, veloistaan ja niiden vakuuksista sekä taloudellisesta tilanteestaan. Jollei kyseessä ole 6 §:n 1 kohdassa tarkoitettulla perusteella tehty hakemus, velallisen on selvitettävä taloudellisten vaikeuksiensa keskeiset syyt, miten velallisen toimintaa on tarkoitus tulevaisuudessa jatkaa sekä millä varoilla saneerausmenettelystä aiheutuvat kustannukset katetaan ja miten velallinen kykenee maksamaan saneerausvelkoihin kuulumattomat velkansa.

Hakemuksessa on ilmoitettava, minkä 4 b tai 6 §:n mukaisen perusteen nojalla saneerausmenettelyä haetaan aloitettavaksi. Tarvittaessa on ilmoitettava hakemuksen ensisijainen peruste.

Hakemukseen liitettävistä asiakirjoista ja vaadittavasta selvityksestä annetaan tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

Hakemusta saneerausmenettelyn aloittamisesta ei voida ottaa tutkittavaksi vahvistetun saneerausohjelman voimassa ollessa.

70 §

Välitoimenpiteet hakemuksen johdosta

Tuomioistuimen on annettava velallisen hakemus tiedoksi saataviensa suuruuden perusteella merkittävänä pidettäville velkojille sekä muillekin velkojille, joita tuomioistuin katsoo tarpeelliseksi kuulla hakemuksesta, sekä varattava näille tilaisuus antaa määräpäivään mennessä kirjallinen lausuma. Jos kyseessä on 6 §:n 1 kohdassa tarkoitettulla perusteella tehty hakemus, saneerausmenettely voidaan aloittaa muita velkojia kuulematta.

71 §

Päätös menettelyn aloittamisesta

Päätätessään saneerausmenettelyn aloittamisesta tuomioistuimen tulee:

- 1) määrätä selvittäjä, jollei 82 a tai 82 b §:stä johdu muuta;
- 2) asettaa velkojatoimikunta, jollei 10 §:n 1 momentista johdu muuta;

11 luku

Selvittäjän määrääminen ja velkojatoimikunnan asettaminen sekä niiden valvonta

82 a §

Selvittäjän määrääminen varhaisessa saneerausmenettelyssä

Tuomioistuimen on määrättävä selvittäjä, jos tuomioistuin varhaisessa saneerausmenettelyssä määrää 14 a §:ssä tarkoitettut kiellot. Selvittäjä voidaan kuitenkin jättää määräämättä, jos kukaan ei ole tehnyt esitystä selvittäjän määräämisestä tai muuten vaatinut sitä.

Jos 14 a §:ssä tarkoitettuja kieltoja ei ole määrätty, tuomioistuin voi määrätä selvittäjän, jos se katsoo selvittäjän tarpeelliseksi saneerausohjelman valmistelun tai velkojien edun valvomisen kannalta.

Selvittäjä on 2 momentista poiketen määrättävä aina, jos sitä vaatii:

- 1) velallinen; tai
- 2) yhteisellä lausumallaan enemmän kuin puolet tunnetuista velkojista ja näiden velkojien yhteenlasketut saatavat edustavat enempää kuin puolta tunnettujen velkojien saatavien kokonaismäärästä.

Menettelyn kuluessa selvittäjä on 1 ja 2 momentista poiketen määrättävä aina, jos saneerausohjelma vahvistetaan 54 §:n nojalla.

82 b §

Selvittäjän määrääminen perusmuotoisessa saneerausmenettelyssä

Tuomioistuimen on määrättävä selvittäjä perusmuotoisen saneerausmenettelyn aloittamisesta päätettäessä, jollei 2 ja 3 momentista johdu muuta.

Kun velallinen on tehnyt hakemuksen saneerausmenettelyn aloittamisesta, selvittäjä voidaan jättää määräämättä, jos kukaan ei ole tehnyt esitystä selvittäjän määräämisestä tai muuten vaatinut sitä. Kun hakemuksen on tehnyt velkoja, selvittäjä voidaan jättää määräämättä, jos velallisen tunnetuille velkojille ennen menettelyn aloittamista koskevan päätöksen tekemistä varataan tilaisuus määrääjassa antaa asiassa kirjallinen lausuma eikä kukaan vaadi selvittäjän määräämistä. Menettelyn alettua selvittäjä voidaan määrätä velkojan tai velallisen vaatimuksesta.

Vaikka selvittäjän määräämistä olisi vaadittu, tuomioistuin voi jättää selvittäjän määräämättä, jos on erityisiä syitä katsoa, ettei selvittäjän määrääminen ole saneerausohjelman valmistelun tai velkojien edun valvomisen kannalta tarpeellista.

83 §

Selvittäjän valitseminen

Selvittäjäksi määrätään saneerausmenettelyn aloittamisesta päätettäessä velkojan tai velallisen esittämä henkilö. Jollei hyväksymiskelpoista esitystä ole, tuomioistuimen on määrättävä selvittäjäksi tehtävään soveltuva ja halukas henkilö.

Selvittäjän on aina täytettävä 8 §:n 4 momentissa säädetyt vaatimukset. Henkilö, joka on mainitussa säännöksessä tarkoitettu suhteessa velalliseen tai velkojaan, voidaan kuitenkin määrätä selvittäjäksi, jos vähintään kaksi kolmasosaa kuhunkin velkojaryhmään kuuluvista tunnetuista velkojista kannattaa hänen määräämistään. Velkojaa, joka ei käytä tilaisuutta kantansa ilmaisemiseen, ei oteta enemmistöä laskettaessa huomioon.

86 a §

Menettely ilman selvittäjää

Jos selvittäjää ei ole määrätty:

- 1) 13 §:ssä säädetyt velallisen velvollisuudet kohdistuvat velkoihin;
- 2) 20 §:ää sovellettaessa on kuultava velallista;
- 3) 21 §:n 1 momentissa tarkoitettut varat on luovutettava velalliselle;
- 4) velallinen ei ilman tunnettujen velkojien suostumusta saa ryhtyä oikeustoimiin, jotka vaatisivat selvittäjän suostumuksen;
- 5) tuomioistuin voi määrätä, missä laajuudessa velallinen saa maksaa 18 §:n 2 momentin 4 kohdassa ja 14 c §:n 2 momentin 6 kohdassa tarkoitettuja pienvelkoja;
- 6) 27 §:n 3 momentissa tarkoitettu ilmoitus on pyydettävä velalliselta, jonka on kohdullisessa ajassa esitettävä tunnettujen velkojien suostumus sopimuksessa pysymiseen;
- 7) velallinen voi 29 §:n 2 momentin 8 kohdassa säädetyt estämättä luovuttaa omaisuutensa konkurssiin;
- 8) selvittäjän tehtäviin kuuluvista tiedoksiannoista sekä äänestys selvityksen laatimisesta huolehtii tuomioistuin;
- 9) 4 d §:ssä tarkoitettun hakemuksen voi tehdä velallinen, jonka on liitettävä mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitettut kirjalliset hyväksynnät ja lausumat hakemukseen.

Selvittäjän palkkio ja kustannusten korvaaminen

— — — — —
Jos selvittäjä on määrätty 82 a §:n 3 momentin 2 kohdassa tarkoitetun velkojen yhteisen lausuman johdosta, mainitut velkojat vastaavat selvittäjän palkkion maksamisesta ja kustannusten korvaamisesta.

Vanhentumisajan ja perimismääräajan suhde velkajärjestelyyn

Vanhentumis- ja kanneajan katkeamisesta ja sen vaikutuksesta maksuohjelmassa huomioon otettavaan saatavaan on voimassa, mitä velan vanhentumisesta annetun lain (728/2003) 11 ja 17 §:ssä säädetään.

Jos velkojan on oikeuden menettämisen uhalla perittävä saatava laissa erikseen säädetyn ajan kuluessa eikä velkaan sovelleta velan vanhentumisesta annettua lakia, tämän ajan umpeen kuluminen varhaisessa saneerausmenettelyssä määrätyn 14 a §:ssä tarkoitetun kiellon, perusmuotoisen saneerausmenettelyn tai 22 §:ssä tarkoitetun väliaikaisen kiellon alettua taikka saneerausohjelman vahvistamisen jälkeen ei estä maksun saamista saneerausohjelman nojalla.

Jos tähän lakiin perustuva perintä- tai täytäntöönpanokiello lakkaa ilman saneerausohjelman vahvistamista tai ohjelmassa vahvistettu velkajärjestely raukeaa, 2 momentissa tarkoitettua määräaika laskettaessa ei oteta huomioon sitä kalenterivuotta, jonka aikana perintä- tai täytäntöönpanokiello alkoi tai varhaisessa saneerausmenettelyssä, jossa perintä- tai täytäntöönpanokielloa ei ole määrätty, saneerausohjelma vahvistettiin, eikä sen jälkeistä aikaa sen kalenterivuoden loppuun, jona kiello edellä tarkoitetulla tavalla lakkasi tai velkajärjestely raukesi. Jos saneerausmenettely lakkaa ilman saneerausohjelman vahvistamista, perintäkiellon voimassaoloaika ei oteta huomioon laskettaessa sitä aikaa, jonka kuluessa velkojan on vaadittava suoritusta 25 §:n 2 momentissa tarkoitettulta takaaajalta.

Jos velkojan on laissa säädetyn etuoikeuden säilyttämiseksi haettava ulosmittausta määrätyn ajan kuluessa, etuoikeuden voimaan saattamiseen sovelletaan vastaavasti, mitä 1 momentissa säädetään oikeudesta maksun saantiin.

Jos tähän lakiin perustuva täytäntöönpanokiello lakkaa ilman saneerausohjelman vahvistamista tai ohjelmassa vahvistettu velkajärjestely raukeaa, 4 momentissa tarkoitettua määräaika laskettaessa ei oteta huomioon täytäntöönpanokiellon alkamisen ja lakkaamisen tai velkajärjestelyn raukeamisen välistä aikaa. Jos varhaisessa saneerausmenettelyssä ei ole määrätty täytäntöönpanokielloa, huomioon ei oteta saneerausohjelman vahvistamisen ja velkajärjestelyn raukeamisen välistä aikaa. Jos ulosotto perintä keskeytyy tähän lakiin perustuvan täytäntöönpanokiellon tai saneerausohjelman vuoksi, mainittu aika jätetään vastaavasti ottamatta huomioon etuoikeuden säilymistä arvioitaessa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2022.

Ennen tämän lain voimaantuloa vireille tulleisiin asioihin sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

386/2022

Helsingissä 25.5.2022

Tasavallan Presidentti
Sauli Niinistö

Oikeusministeri Anna-Maja Henriksson